

Coperta și tehnoredactarea: Valerian Susan
Corectura: Claudia Năstasă

© **Editura Lumea Credinței** – 2019
Pentru prezenta ediție

Editor: **Lumea Credinței SRL**
str. Traian nr. 155, sector 2,
cod poștal 024042, București
Tel. 031 422 84 23
e-mail: razvan.bucuroiu@lumeacredintei.com

Director: **Răzvan Bucuroiu**
Consilier editorial: **Răzvan Codrescu**

Distribuție:
S.C. Supergraph S.R.L.
Str. Ion Minulescu nr. 36
031216, sector 3, București
Tel.: 021/320.61.19; 021/319.10.83
Fax: 021/319.10.84

Ion Buga * Dumitru Cobzaru * Vasile Crețu *
Bogdan Georgescu * Vasile Gordon * Cleopa Ilie *
Serafim Man * Constantin Necula *
Hrisostom Rădășanu * Vasile Vasilache * Mihail Săsăujan

Sfântul Apostol Andrei

Cele mai frumoase predici

Volum îngrijit
de Marius Vasileanu

Cuprins

MARIUS VASILEANU <i>Introducere</i>	5
PĂRINTELE PROFESOR ION BUGA <i>Sfântul Apostol Andrei</i>	11
PĂRINTELE DUMITRU COBZARU <i>Sfântul Apostol Andrei, cel întâi chemat, ocrotitorul României</i>	25
PĂRINTELE PROFESOR VASILE CREȚU <i>Sfântul Apostol Andrei, modelul chemării noastre la Hristos</i>	37
PĂRINTELE BOGDAN-COSTIN GEORGESCU <i>Sfântul Andrei, ocrotitor al României și al Europei</i>	47
PĂRINTELE PROFESOR VASILE GORDON <i>Sfântul Andrei – Apostolul geto-dacilor din Sciția Minor</i>	57
PĂRINTELE CLEOPA ILIE <i>Predică la Sfântul Apostol Andrei</i>	63
PĂRINTELE SERAFIM MAN <i>Sfântul Apostol Andrei</i>	71
PĂRINTELE PROFESOR CONSTANTIN NECULA <i>Priveghere la Sfântul Andrei</i>	77

PĂRINTELE PROFESOR HRISOSTOM RĂDĂȘANU
Tristețea cea mare a Sfântului Apostol Andrei..... 83

PĂRINTELE VASILE VASILACHE
Predică la Sfântul Apostol Andrei..... 95

În loc de postfață

PĂRINTELE PROFESOR MIHAIL SĂSĂUJAN
Sfântul Apostol Andrei, ocrotitorul României..... 105

În Colecția
Cele mai frumoase predici
au apărut volumele:

1. Pogorârea Sfântului Duh
2. Schimbarea la Față
3. Adormirea Maicii Domnului
4. Înălțarea Sfintei Cruci
5. Acoperământul Maicii Domnului
6. Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil
7. Sfântul Nicolae
8. Botezul Domnului
9. Întâmpinarea Domnului
10. Buna Vestire
11. Intrarea Domnului în Ierusalim
12. Izvorul Tămăduirii
13. Înălțarea Domnului
14. Sfântul Proroc Ilie
15. Nașterea Maicii Domnului
16. Sfânta Cuvioasă Parascheva
17. Sfântul Apostol Andrei

În pregătire:
Sfinții Trei Ierarhi

Sfântul Apostol Andrei

Este bine că facem această Sfântă Liturghie pentru ziua Sfântului Andrei. El este primul apostol care a călcat pe pământul unde a trăit poporul nostru. Poporul nostru este unul mai smerit, mai necunoscut de oameni, dar cunoscut de Dumnezeu, iată, din prima clipă, cu primul chemat.

Ar trebui investit mai mult în dreptul acestui eveniment numit chemarea la apostolat deoarece este cu adevărat momentul cel mai important și încărcat de semnificații. Dacă nu pătrundem cum se cuvine aceste semnificații, nu vom înțelege nici chemarea lor dar, mai ales, nu vom înțelege nici chemarea noastră. Fiindcă Dumnezeu cheamă pe toți la mântuire; El, măcar, este imparțial.

Aici este vorba de chemarea primilor oameni la lucrarea Mântuitorului care debuta acum 2000 de ani. Această lucrare a înțeles-o primul exact acest tânăr Andrei. El nu era, totuși, un om oarecare de pe malul lacului. În anumite texte (la o anumită *Evangelie*)

se lasă să se înțeleagă că, într-adevăr, Mântuitorul l-a găsit pe malul lacului printre niște pescari obișnuiți. Ei bine, într-o altă *Evanghelie, Scriptura* vine și precizează, totuși, niște amănunte. De fapt ei erau ucenicii Sfântului Ioan Botezătorul, ei erau plini de tensiunea așteptării. Dacă nu ar fi așteptat, cum se cuvine, asemenea eveniment ar fi trecut pe lângă ei fără să-l sesizeze, așa cum a trecut pe lângă mii și mii din vremea respectivă. Viitorii apostoli erau, deci, pregătiți, sensibilizați de către Sfântul Ioan Botezătorul. Acesta, la rândul lui, fusese, într-adevăr chemat. Era vorba la el de chemarea primordială, chemarea paradigmatică, din care vor curge celelalte chemări. Sfântul Ioan Botezătorul pregătește calea Domnului în pustie. „În pustie gătiți calea Domnului”, spune Isaia profetul cu 800 de ani mai devreme.

Ioan Botezătorul reușește să pregătească această cale care echivala și depășea chiar prima Creație. Prima Creație se face din nimic. A doua Creație este nașterea din nou a lumii, opera de mântuire a lumii (*Matei 19, 28*).

Să o luăm acum sistematic. Primul chemat sau chematul originar în opera de mântuire a lumii este Ioan Botezătorul. El este chemat din neființă în ființă în mod minunat. Tatăl lui, Zaharia, a fost anunțat de înger. Zaharia nu a crezut, a devenit mut până când, în fine, se naște Ioan. Ioan nu este nici el întâmplător

chemat, ci este chemat pe nume: „Ioan va fi numele lui”. Este primul botezat de Dumnezeu în istorie. El are ca naș pe Dumnezeu pentru că și chemarea lui era uriașă. Numai unul a mai primit nume înainte de a se naște. Numai unul se va mai naște pe numele lui preexistent: Iisus Hristos.

Ioan Botezătorul constituie începutul, nucleul de forță al acestui fenomen care se va numi apostolat. Apostol înseamnă atât cel chemat, dar mai ales cel trimis. Iată că Ioan este chemat și trimis în pustie să pregătească calea duhovnicească pe care va trebui să pășească de aici încolo lumea. Lumea urma să intre pe un nou făgaș: făgașul duhovnicesc absolut. Ioan trebuie să deschidă o nouă realitate numită *Împărăția lui Dumnezeu*. Dar nu era *Împărăția lui Dumnezeu* și lumea pe care El a creat-o din nimic? Această lume era *Împărăția lui Dumnezeu* când a creat-o, dar, prin păcat, ea a devenit împărăția altuia, a devenit împărăția stăpânitorului întunericului din veacul acesta. Diavolul l-a și ispitit pe om și i-a oferit o altă imagine despre Creația cea dintâi.

Acum urma să se reabiliteze acea împărăție care a căzut în materialism. Toată Creația a căzut în materialism grosolan, porcesc. O spune Dumnezeu Însuși înainte de potop. El spune: „pierde-voi de pe fața pământului pe omul pe care l-am făcut pentru că tot omul s-a făcut numai trup”. Lumea nu mai este

impărăția lui Dumnezeu atunci când nu mai are Duh Sfânt. Acum, Ioan Botezătorul, Mântuitorul Iisus Hristos și ucenicii (apostolii) aveau să nască aceeași lume în Duhul Sfânt. Știm că împărăția creată de Ioan Botezătorul, de Mântuitorul Iisus Hristos și de Sf. Apostol Andrei împreună cu ceilalți apostoli este împărăția Duhului Sfânt deoarece, în rugăciunea Tatăl Nostru de la Luca (versiunea veche) se spune: „vină Duhul Tău cel Sfânt” în loc de „vie Împărăția Ta” (*Matei*). Iată că Împărăția lui Dumnezeu și Duhul Sfânt se identifică total.

Ei bine, acest lucru îl face Andrei și de aceea îl prăznuim. El a înțeles primul că împărăția întinericului, a stăpânitorului acestui veac, trebuie să revină la origine: Duhul Sfânt. Din Duhul Sfânt s-au născut toate, la început când erau netocmite. *Scriptura* o spune clar: „Duhul lui Dumnezeu se preumbla pe deasupra adâncului” (haosul lui Eminescu din *Scrisoarea a III-a*) și toate se nașteau la atingerea razelor Lui. Deci Duhul Sfânt atingea, încălzea și lumina adâncul ca o pasăre uriașă.

La întâlnirea dintre raza Duhului și rațiunea din fiecare lucru se naște lumea dintâi. Acum se va naște aceeași lume, din aceeași întâlnire duhovnicească, pentru că Duhul Sfânt va veni din nou la Rusalii. De data aceasta vine același Duh Sfânt deasupra lumii spălate (renăscute) prin sângele lui Hristos. Primii

curățați prin sângele lui Hristos au fost cei care s-au împărtășit primii. Ei bine, îndrăznesc să cred că primul care s-a împărtășit a fost Andrei, la Cina cea de Taină. Aceasta a avut loc pentru că tot el, asemenea Fecioarei, a fost primul care a crezut în ceea ce se anunța de milenii: că Dumnezeu Se va face om. Acesta este cel mai greu lucru de crezut. A se face omul Dumnezeu se mai realizase și toți credeau în aceasta, inclusiv păgânii care își zeificau împărații. Este logică trecerea de la om la Dumnezeu pentru că omul a fost creat pe dimensiunea aceasta. Dumnezeu l-a făcut pe om „după chipul și asemănarea Sa”.

Ca să se facă Dumnezeu om, acest lucru nu l-au crezut. Era periculos să crezi acest lucru pentru că se lăsa cu moarte, cu ucidere. În concepția respectivă, de atunci, Dumnezeu era absolut transcendent. El era atât de mare, atât de puternic, atât de mândru, copleșitor, strivitor, terorist, încât nu aveai voie să gândești că tu ai putea cumva să ajungi să-L pricepi, darămite să ajungi să mai pui mâna pe El. A te atinge de Dumnezeu însemna, pur și simplu, să se desfințeze condiția extraordinară a fariseilor și a saducheilor. Ei pierdeau privilegiul de a fi paznicii unui Dumnezeu neatins și neajuns (pentru a avea ei puterea). Acest lucru se întâmplă, de fapt, și astăzi.

Atunci, primul suflet capabil să înțeleagă și în Dumnezeu smerenia a fost Fecioara. După ea, iată, a

mai fost unul: Andrei. El a fost primul om normal care o face. În comparație cu Ioan Botezătorul, Andrei era un om normal. Ioan Botezătorul a fost născut așa cum știm. Apoi, de la vârsta de trei ani, el a fost crescut de îngeri în pustie. Nu putem spune că Ioan Botezătorul era un om obișnuit. Primul om obișnuit (ca noi, absolut fără nicio diferență față de noi), care a crezut, în acest lucru cu totul neobișnuit, cum că Dumnezeu poate coborî – din superba Lui stare de Dumnezeu – să Se întrupeze într-un om oarecare numit Iisus din Nazaret, era Andrei. Ioan Botezătorul avea misiunea (chemarea) să spună: „Iată Mielul lui Dumnezeu, Care ridică păcatele lumii”. Acest lucru se întâmpla pe malul Iordanului, loc în care erau mulți oameni.

Astăzi noi prăznuim o clipă din Andrei, o clipă uluitoare.

Ioan a spus ceea ce a spus cu autoritatea lui de om trăit în pustiu timp de 27 de ani. El a fost hrănit de îngeri de la trei ani. Ei l-au umplut de învățătură și de Duh Sfânt și de aceea el a sesizat în Iisus din Nazaret pe Dumnezeu.

El a zis: iată-L pe Dumnezeu făcut om! În jurul lui Ioan Botezătorul erau mulțimi de oameni. Unul singur a înțeles ceea ce a spus Ioan și unul singur a îndrăznit să creadă ce a spus Ioan. El a crezut că un Dumnezeu (superb) trece prin fața lor ca un om obișnuit, unul care se cheamă Iisus.

Lumea Îl căuta pe Dumnezeu de milenii. Oamenii Îl căutau oriunde. Îl căutau în fenomene teribile, Îl căutau în credințe înalte, în idei supreme. Ei nu Îl găseau sau Îl găseau și Îl pierdeau.

Acum, un om îndrăznește să spună celorlalți oameni: uite-L pe Dumnezeu! Acela pe care Îl căutăm de veacuri și milenii, uite-L al nostru, a venit la noi! Este un moment inegalabil. Din păcate nici noi, astăzi, după două milenii de teologie creștină, de viață creștină, de Duh Sfânt creștin, nu sesizăm că Dumnezeu trece în fiecare din noi: **TRECE ORIUNDE ȘI ORICÂND**. Nu-L mai sesizăm pe Dumnezeu! Adesea nu-L mai sesizăm nici pe Sfântul Altar. Câți putem spune ca Ioan Botezătorul arătând spre Altar: iată Mielul lui Dumnezeu întrupat în pâine și vin! Adică Dumnezeu coboară pentru om, pentru dragostea noastră. El coboară oricât, numai să ne fie nouă la îndemână. Face aceasta pentru ca să nu avem motive să spunem că Dumnezeu Acela este prea sus. Într-adevăr, dacă El ar fi rămas acolo, n-am fi avut nicio șansă să ajungem la El. Aveam și motive să spunem: Doamne, nu am ajuns la Tine pentru că ești prea sus!

Acum ce motive mai avem, când El a venit și S-a așezat într-un om, Iisus din Nazaret? Dumnezeu S-a așezat la îndemâna oricui vrea să vadă. El Se poate descoperi și Se poate întrupa și într-o boabă de rouă sau într-o floare. Pentru aceasta este necesar să privești

boaba de rouă sau floarea în lumina lui Dumnezeu. Nu să arunci asupra lor gândurile tale dușmănoase.

În loc să vedem în fiecare om un posibil purtător de Dumnezeu, noi îl vedem de multe ori pe om ca ceva rău și spunem chiar câteodată că este purtător de diavol. Iată cum ne anulăm singuri o lume pe care Dumnezeu ne-a pus-o la îndemână, la degetul nostru.

Ioan Botezătorul arată cu degetul pe Dumnezeu, în timp ce noi știm bine ce arătăm cu degetul. Și pe Dumnezeu, și pe cel mai bun om tot reușim noi să-l arătăm cu degetul infamiei.

Andrei rămâne ca un uluitor om obișnuit. El a fost născut ca toți oamenii, nu în mod excepțional. Odată cu Andrei înțelegem că mântuirea creștină, Dumnezeul creștin, sfințenia creștină nu este nimic excepțional, ci este supremul firesc. Oricine poate să fie un chemat la mântuire. Îl fericim pe Andrei pentru că a fost – după Fecioară și după Ioan Botezătorul, care nu se născuseră și nu crescuseră în condiții normale – primul care surprinde toată dumnezeirea, tot suprafirescul, într-un firesc al nostru. Ne bucurăm în continuare că Dumnezeu ni-l trimite nouă. Puțină cinste este pentru pământul acesta, pentru neamul acesta să ne trimită Dumnezeu pe primul care L-a înțeles în istorie? Este mare cinste pentru noi dar, deodată cu atâta cinste, știm bine și câtă responsabilitate datorăm.

Va veni o vreme când Dumnezeu ne va arăta un catalog și cu cei ce au priceput ce a făcut El pentru noi. Dumnezeu ne-a trimis pe cel mai iubit al lui. Dacă Andrei nu ar fi iubit mai mult decât toți oamenii pe Dumnezeu, nu L-ar fi priceput, nu L-ar fi acceptat primul. Mintea lui se ghida după inimă. Era un om atât de iubitor încât altfel nu L-ar fi sesizat pe Iisus care era Dumnezeu-Iubire.

Dumnezeul-Iubire a fost adus pe pământul acesta de Andrei în inima lui iubitoare. Adevărata succesiune apostolică nu este una mecanică. Numai lanțul iubirii, de la inimă la inimă, duce la adevărata succesiune apostolică: de la inima lui Hristos la inima lui Andrei; de la inima lui Andrei la inima primului episcop hirotonit de el pe pământul român în Tomis. Acolo a fost hirotonit primul episcop căruia i s-a transmis iubirea din inima lui Andrei. Această iubire, dacă a fost dată ca o faclă din inimă în inimă până astăzi, o avem și noi.

Dacă cineva a suflat în această iubire și a răcit-o cu ura și cu păcatul și cu necredința, facla de lumină s-o fi întrerupt de multe ori.

Avem nădejde la Același Dumnezeu care l-a trimis pe Andrei (întâiul chemat) la noi că totul poate fi luat oricând de la capăt.

Vă spun *La Mulți Ani* celor ce purtați acest uriaș nume de Andrei. Andrei înseamnă „bărbătosul” sau „cel viteaz, cel curajos”. Într-adevăr, cel mai curajos el a

fost. a avut curajul să înțeleagă că Dumnezeu a coborât la noi fără să considere că Îl jignește pe Dumnezeu. Nu Îl jignește pe Dumnezeu, pentru că Dumnezeu ne iubește și de aceea S-a coborât la noi. Iar Andrei L-a iubit cel mai mult.

Vă rog să stați cu minte potrivită la Liturgia Sfântului Andrei!

Rețineți că, dacă Dumnezeu a trimis la noi acum 2000 de ani pe Sfântul Apostol Andrei (primul chemat, primul care L-a înțeles pe Dumnezeu și ni L-a adus nouă), înseamnă că și poporul nostru are o chemare specială. Vă rog ca de aici încolo, cei care veniți la această Biserică, să nu mai trăiți fără să vă gândiți și să descoperiți care este chemarea poporului nostru în istorie. Fiecare neam, în istorie, și-a dat obolul lui. Grecii au creat civilizația respectivă la timpul ei, poporul evreu a născut pe Hristos. Toate popoarele au dat obolul. Noi, care suntem învredniciți de Dumnezeu să ni se aducă vestea cea mare, *Evanghelia*, de către primul chemat, Andrei, primul care s-a împărtășit cu Hristos, nu se poate să nu avem o chemare unică. Deci avem o chemare pe măsură. Altfel nu ne-ar fi zămislit Dumnezeu ca popor creștin în inima și cu lucrarea unui astfel de apostol. Având pe primul apostol înseamnă că avem primă responsabilitate. Rămâne să descoperim în ce anume putem noi să răspundem unei astfel de mari chemări.

La o așa chemare să pregătim un răspuns pe măsură. Altfel vom da seamă de cel mai grav lucru: că am zădărnicit o așa chemare. Deci nu mai putem trăi la întâmplare de când Dumnezeu l-a trimis pe Sfântul Apostol Andrei aici. Primul chemat – să ne facem primul răspuns.

Bunăoară, de ce se subliniază atât de mult și care ar fi folosul pentru noi cum că cinstirea Maicii Domnului se leagă de un anumit popor? Este vorba de vlahii sau aromânii din Constantinopol de pe la anii 700-800 d.H.

Este foarte important aceea că pentru toate popoarele, la început, cultul Maicii Domnului a constituit problemă de prudență dogmatică. Cultul Maicii Domnului nu s-a format încă din primele secole și nu este întâmplător. A existat și există întotdeauna riscul idolatriei de tipul cultului cezarilor.

În momentul în care de la cultul cezarilor s-a trecut – cu jertfa multă, prin răstignirea lui Hristos însuși și a miilor de mucenici, ca să se șteargă acel cult idolatru în cinstea împăratului – la creștinism, era foarte riscant să rezulte ceva cam în aceeași zonă, dacă nu erau bine înțelese lucrurile. Pentru a se ajunge de la cultul împăratului (idolatrie clară) la cultul Maicii Domnului (împărăteasa lumii) vă dați seama că problema era destul de delicată. Dacă ar fi făcut acest lucru un popor care se mândrea în istorie cu puterea